

TASUTA

AJALEHE NR. 332, detsember 2012

Peterburi inimesed huvituvad Kunda kinnisvarast

Kunda korterite hinnad on buumiaja tipust langenud mitmeid kordi, madal hinnaklass on meelitanud siinse kinnisvarasse investeerima Peterburi inimesi.

KRISTO KIVIORG,

Meie Kodu

Kunda linnas on hetkel aktiivses müügis ligi 50 korterit, hinnad ulatuvad paarist tuhandest eurost kuni 50 000 euroni - sellise hinnaga müükase Kundas üht 2-toalist korterit. Põhiliselt on korterid müügis vahemikus 6000- 8000 eurot. Kirde Kinnisvara OÜ maakleri Virge Tiiriku sõnul viimasel ajal korterite müügipakkumiste arv Kundas kasvanud, huvi siinse kinnisvara vastu tuntakse Venemaalt.

„Kuigi hinnad on kõrgajast 2006-2007 tublisti kukkunud, panevad inimesed kortereid erinevatel põhjustel müüki. Kuna hinnad on võrdlemisi soodsad, siis tunnevad siinse kinnisvara vastu huvi Peterburi kandis elavad inimesed. On toimunud mitmeid tehinguid, kus kinnisvara on läinud just Venemaa kodanikele,“ rääkis Tiirik.

Kõrgajal, 2008. aasta esimeses kvartalis, maksis keskmine ruutmeetri hind ligi 317 eurot ning hinnapõhi tundub, et on just praegusel hetkel - keskmine hind on 47 eurot ruutmeetri eest.

Tiiriku sõnul avaldab Kunda kinnisvaraturu hetkeolukorrale mõju jutt võimalikust laevaliini Kunda ja Kroonlinna vahel ning ka see, et paljud on hoidnud oma elamisvõimaluste lootuses, et nad tulevad tagasi. Seda aga juhtunud ei ole ning kuna arvestatav hulk inimesi on läinud üle lahe Soome tööle ja rahvastik vananeb, pole ime, et

Odav hind meelitab: korterite ruutmeetri hind on 2008. aasta esimese kvartali 317 eurolt odavnenu 47 euroni selle aasta viimases kvartalis.

korterite müügipakkumiste arv kasvab.

„Võimalik laevaliini tulek on müüjatel üheks argumendiks küll, kuid kas ja millal laevaliini teoks saab, keegi ju ei tea. Sillamäel oli sama lugu laevaliini tulek tõstis hetkeks kinnisvara hindu ja kui selgus, et liinist asja siiski ei saa, oli turul kaks aastat vaikelu,“ lausus Tiirik.

Pindi kinnisvarabüroo hindaja-maakleri Elina Auendorf sõnul on Kundas kasvanud sündmüügis olevate korterite hulk. Enampakkumiste vastu on huvi väga suur.

„Buumiajal olid Kundas korterid üpris kallid, paljud, kes tol perioodil laenuga korteri ostsid, on sattunud laenu teenindamisel raskustesse. Kuigi pangad on inimestega läbirääkimisel suhteliselt paindlikud, lähevad

paljud korterid siiski sündmüüki. Nii võibki Kundas leida endale korteri paari-kolme tuhande euro eest. Reeglina on sellisel korteril aga üleval ka sama suur kommunaalkulude võlg,“ sõnas Auendorf.

Kui tegemist pole enampakkumisega, müüakse tavakorterid letihindadest keskeltläbi kümne protsendilise allahindlusega. Korteri müügiperiood võib olla kuuest kuust aastani, kallimate pindade puhul isegi rohkem. Samuti sõltub korteri müügiperiood asukohast, sellest, kui hästi toimib ühistu ning mis ajal on kortermaja ehitatud. Peamiselt asuvad müügis olevad korterid hruštšovkades ehk 1960-ndatel ehitatud paneelmajades. Kunda puhul tähendab see seda, et müügis on palju Mäe tänava kortereid, suhteliselt palju on pak-

kumises ka Koidu tänava kortereid. „Kasvanud pakkumiste arv tähendab seda, et ostjatel on valikut, seega jäme ots tehingute tegemisel on nende käes,“ nentis Auendorf.

Loode tänaval 3-toalist korterit müüv Merje Poluskina sõnul on olukord suhteliselt pessimistlik. 8000 eurot maksva korteri vastu huvi seni praktiliselt puudub.

„Hetkel müük küll ei lähe. Müüjate ootused hindade osas on optimistlikud, eriti nende korterite puhul, mis vanemates majades on. Lisaks sellele on paljudes neis majades küttesüsteemid uuendamata ning puudub välissoojustus. Kui suures plaanis vaadata, siis Kunda on hea koht elamiseks. Hetkel aga on olukord müügi osas kurvavõitu,“ nentis Poluskina.

*On kingitustest suurim Aeg ja Arm,
mis teistel jagada, ja Loovus.
Üksteisel kinkida vaid saame iseend...*

Detsembrihommikute valge vaikus, tasane mõtlik lumehelveste langemine, tasakaal ja rahuseisund looduses, paneb mõtlema meie endi valikutest, sellest, millele keskendumise igapäevaselt -kas kiirusele, tormamisele, aastalõpu te- gemata tööde kuhjast läbikaevamisele, jõulupalavikule ja tarbimismõllule, -või valime jõulukuusse sobiva tasakaa- luga rahulikkuse, rõõmu, hingerahu.

See on suuresti meie endi otsus.

Vahel tundub, et maailm meie ümber on pööraseks läinud ja tiirleks nagu aina paisuvas orkaanis-niipalju igasuguseid sündmusi, muutuseid ja muutumisi, infot, halbu ja häid uudiseid tormab meist üle ja läbi, ja meie oleme kui laastud selle suure juhitamatu stiihia pillutada. Kui- das selle meeletu keerisega mitte kaasa minna, leida iseendas see nõ orkaani silm, kus särab päike, on sinine taevas, ilus ilm, et me ise, teadlikud olles tor- mist meist väljaspool, suudaksime endi sisemuses leida, luua ja hoida meelera- hu, jääda iseendiks. Ehk üks võimalustest selleks - võtta aega ja keskenduda kõige- le sellele, mille eest saab tänulik olla. Võtame ju tuhandeid igapäevaseid pisi- asju loomulikuna, enesestmõistetavana, märkame sageli eeskätt seda, mida pole, selle asemel, et rõõmustada olemasole- va üle. Kui aga meenutada Einsteini mõtete- tera :

Elada on võimalik kahte moodi- üks-nagu miski poleks ime ja teine-nagu kõik oleks ime. Jõulukuusse sobib see mõte vägagi.

Soovin meile kõigile

-imelist valguseaega, imede märkamise aega

-sisemise päikese soojendavat aega

-iseendale aja andmise aega

-südamest tulevate kingituste aega

-lumiste radade ja looduses olemise aega

-üksteisega olemise aega

Lea Metsis

Investeeringute aasta

Head Kunda linna inimesed! Aasta on möödunud ja aeg on teha kokkuvõtteid, mis sai sel aastal tehtud ja mis veel tegemisel.

Aasta on olnud tegus - on tehtud investeeringuid, on algatatud uusi projekte, on olemas plaanid uueks aastaks.

2012. aasta algas tormiliselt Kunda jõe jää- tumisega ja sellele järgnenud sündmustega. Täna on peetud läbirääkimisi ja teavita- tud kohalikke inimesi, kuidas tegutseda, et abi jõuaks kohale enne kriisi. Täna sõnad pääs- teametile, kes on olnud ja on meile abiks oma nõu ja jõuga.

Kevad tõi kaasa suuremad ehitustööd linna keskuses. Linnailmet on sel aastal parenda- nud uue soojustuse saanud ühishümnasiumi, spordikeskuse, muusikakooli ja linnavalitsuse hooned. Kokku sai hoonetesse investeeritud üle 720 000 euro riigi saastekvoodi müügi- rahast saadud vahendeid. Hea meel on näha, et korteriühistud on samuti panustanud ela- mute renoveerimisse. Ühest küljest on ees- märgiks loomulikult küttekulude kokkuhoid, kuid tänu sellele on paranenud ka linna vi- suaalne pilt.

Uue katte sai Kalmistu tee, mis on väga kõrge kasutatavusega. Tsemendimuseum sai uue katuse, jäätmekeskus sai uued kontei- nerid ja alustatud sai Kronkskaldala elamupiir- konna tänavavalgustusprojektiga. Tegutseme samm-sammult ja loodame ehitusprojekte

edasi arendada ka järgnevatel aastatel. Kiidu- sõnad linna suurettevõttele AS Kunda Nor- dic Tsement ja teistele ettevõtetele, kes on oma öla alla pannud renoveerimisprojek- tide kaasrahastamisele. Suve suursündmu- seks oli kindlasti Sõbralaat, mida võib lugeda igati kordaläinuks. Suured tänud sõbralaada meeskonnale, ettevõtetele ja kõigile neile, kes olid valmis panustama oma aega ja raha linna suursündmuse korraldamisse.

Kahjuks on linna elanike arv viimastel aastatel vähenenud, kui vaadata statistikat on see kasvav trend kogu maakonna lõikes. Vaata- mata keerulistele aegadele - madal tuluma- su laekumine linna eelarvesse - on mul hea meel tõdeda, et oleme suutnud tagada kõigi linna asutuste toimimise. Et Kunda linna las- tel oleks oma kool, oma gümnaasium, on pa- nustatud koostöö arendamise Haljala güm- naasiumiga. Asutuste vaheline koostöö on aastatega läinud väga mitmekesiseks ja ühele väikesele linnale on väga oluline olla koos ja te- gutseda ühise eesmärgi nimel, et Kundas oleks kõigil hea elada.

Siinkohal suured tänud kõikidele asutuste juhtidele ja nende töötajatele, kes on selleks oma panuse andnud.

Lõpetuseks tahan tänada linnakodanik- ke, kelle abil meie väikelinn üldse eksisteerida saab. Teen kummarduse linnavalitsuse amet- nikele, kes seisavad hea selle eest, et linnarah- vas saaks kvaliteetse teeninduse osaliseks.

Kui minna hetkeks Kundast eemale ja tulla tagasi, siis inimesed mõistavad ja näevad, et te- gelikult on Kunda väike, roheline, puhas linn paljude võimalustega, kus inimestel on hea ja turvaline elada.

Käes on detsembrikuu ehk soovidekuu - soovin kõigile head, rohkem üksteise mõis- mist ja sõbralikkust.

Teie linnapea Riina Sooäär

Linn peab olema ambitsioonikas

Igast linnast teevad linna selle inime- sed. Nende soovid, mõtted, ideed ja teod. Kunda on omapärane ja oma- näoline.

Tööstuse, transpordi, traditsioonide, kultuuri ja energeetika kõrvale hakkab järjest enam mahutama märksõnana ka veetransport ja laevaliiklus. Aastaid kest- nud arutelud ja plaanid Kotka-Kroonu- linna-Kunda laevaliiniil on hakanud vii- masel ajal tugevamat ja jõulisemat suunda ning vormi võtma. Siiski ei tähenda jõgi või meri ainult võimalusi, vaid tuleb ar- vestada ka looduse jõudude ja mõjuga. Üleujutused, looduse vingerpussid ja aru-

tamised lähevad aga inimeste ajalukku ja talletatakse erinevate kogemuste ja kok- kupuudetena meie teadvusesse. Nii kaua kuni rannakultuur elab, annab see ka uusi teadmisi, mälestusi ja ajastule omaseid esemeid, kombeid ja tavasid. Rahvusvahe- line käsitöö- ja rannakultuuripidu on ilus ettevõtmine, hoidmaks elus traditsioone ning motiveerimaks osalejaid rannakul- tuurile omaseid tavasid järgima ja kultuu- ri jätkama. Soovin teile ka uueks aastaks palju toremaid ja kasulikke ettevõtmisi! Rahulikku jõuluaega!

*Einar Vallbaum,
Lääne-Viru maavanem*

MEIE KODU

Väljaandja: Kunda linnavalitsus
Kasemäe 19, telefon 3255998
www.kunda.ee, kristo@kunda.ee

Tehniline teostus:

Kalurileht. Telefon 5649 5252
www.kalurileht.ee, kalurileht@gmail.com

Lontova seiklusparki tulevad uued atraktsioonid

Juba järgmisel kevadel suurvee ajal on huvilistel võimalik sõita Kunda jõel *raftiga* ning tutvuda loodusega uuel õpperajal.

KRISTO KIVIORG,
Meie Kodu

Selle aasta mais ukсед avanud Lontova Seikluspargi esimene hooaeg on edukalt lõppenud ning ettevalmistused uueks hooajaks juba käivad. Mõtteid, mida järgmisel aastal võiks ellu viia jagub.

„Talviti meil kõrgseiklusrada töös ei ole, kuid nõnda kaua kui ilm lubab, saab nn meeskonnaala atraktsioone kasutada. Kohvik on meil aastaringselt avatud. Praegu võõrustame lõunatajaid, asutuste jõuluüritusi, sünnipäevaid aga meil on peetud ka pulmapidu,“ rääkis seikluspargi ja Blücheri kohviku peremees Revo Koha.

Kuna seikluspark ja sellega seonduvad tegevused toimuvad peamiselt suvesoojadel kuudel, siis aktiivse puhkusehooaja pikendamiseks tuleb inimestele pakkuda seiklust nii varasel kevadel kui hilissügisel. Selleks plaanib Koha hakata koos koostööpartneritega külastajatele pakkuma *raftingu*-sõitu. Viimase on Koha jõudnud juba ka omal käel ära proovida, ligi kilomeetri pikkune jõeriba läbiti 11 minutiga, ilmselt saab see olema eesti üks pikemaid *raftingu*-sõiduradasid üldse.

Võrdluseks näiteks Jägala joal on rada vaid 200 meetrit pikk. Lisaks *raftingule* peaksid valmima matka- ja loodusõpperada koolilastele ning teistele loodushuvilistele, samuti madalseiklusrada, mida on võimalik läbida ilma julgestusvarustusega.

„Loodusõpperaja vastu on huvi tuntud lisaks meie oma Kunda koolile ka paljudest teistest Lääne-Virumaa õppeasutustest. See oleks hea täiendus teooriale, lastel tekib parem kontakt loodusega. Plaan on teha ka ligi kahe kilomeetrine matkarada mööda jõeäärt seikluspargi juurest vana hüdroelektrijaamani ja mööda teist kallast tagasi,“ märkis Koha.

Teistest seiklusparkidest eristab Lontovat lisaks maalilisele jõe ürgorule ja mitmekesisele loodusele tõik, et seikluspark on rajatud mitmekesi läbimiseks, kõik teised seikluspargid Eestis on individuaalse suunitlusega.

Koha sõnul suudab kohvik ja seikluspark kumbki teenindada ligi kahtekümnet inimest. „Kui tehakse seiklusrajad läbi ning võetakse väike eine, siis keskmiselt viibitakse kohapeal ligi kolm tundi. Seega võiks ideaalis iga kolme tunni ta-

Blücheri kohviku ja Lontova seikluspargi peremees Revo Koha.

gant tulla uus grupp inimesi,“ ütles Koha.

Kui anda hinnang esimesele tegetsemisaastale, siis võiks see viiepallistusteemis jääda Koha hingul kolme plussi ja nelja miinuse vahele.

„Kuigi kasutusloa saime seikluspargile maikuu, saime kõik vajalikud atraktsioonid tööle juunis. Seega iseendale annaks hinde plussmärgiga kolme. Kuigi alati võiks paremini minna võime esimese hooaja külastajate arvuga rahule jääda, massreklaami me teinud ei ole aga paljud on meid leidnud ja see on tore,“ nentis Koha.

Kuigi peamisteks adrenaliiniot-

sijateks olid seikluspargis eestlased, leidsid tee Lontovasse ka paljud välismaalased - kaugemad külalised olid Uus-Meremaalt ning grupp USAst, põhiliselt olid välismaalased pärit siiski Skandinaaviamaadest.

Iga ettevõtmise käima lükkamine ja elus hoidmine nõuab järjepidevat tööd, tihtilugu nädalapäevast sõltumata. Millal jääb mahti aeg maha võtta?

„Põhiline puhkuse aeg jääb talvesse, eks tavategemised saab unustatud kui jää jões ähvardavalt kõrgele hakkab tõusma, siis saab jäämurdmisega tegeletud ning vara kaitstud.“

Vaadates tagasi möödunud aastale täname häid abistajaid Ando Källot, Väino Randverit ja AS-i Kunda Nordic Tsement.

Soovime õpilastele, lapsevanematele, koostööpartneritele ja kõikidele sõpradele rahulikku jõuluaega ning head algavat aastat.

**Teie
Kunda Muusikakool**

AS Kunda Nordic Tsement
täna kliente,
koostööpartnereid
ja töötajaid meeldiva
koostöö eest.
Soovime kõigile häid pühi!

„Videvikul“ viis aastakümnet täis

„Mutid pole mulla all, muttidel käib tants ja trall,“ võib aeg-ajalt „Videvikuliste“ suust kuulda.

Tants ja trall on kestnud juba 1962. aastast alates, kui toonase tsemenditehase „Punane Kunda“ klubi juhataja Karin Mets tollased eakad kokku kutsus. Huviringid eakatele hakkasid koos „Videviku“ ellu kutsumisega ka edukalt kohe tööle. Tollal oli ühenduses ligi 100 inimest, tänasel päeval on Videvikku kuuluvate eakate liikmeskond kasvanud 112-ni ning uusi liitujaid tuleb iga kuuga juurde. Eurose aastamaksuga Videviku südame moodustavad „Laululustijad“ Kaie Aja juhtimisel, „Tantsumemmed“, keda juhendab Enna Laanemets, Taima Kivila eestveetav karkatertantsurühm „Põrandaalused“ ning sõnakunstiring „Lobisejad“ Karin Metsa eesvedamisel. Novembri keskel lindistasid „Laululustijad“ Kunda klubis viie palaga juubeliplaadi. Tavaliselt saavad Videvikulised kord kuus kokku Kunda klubis, aetakse juttu, tantsitakse ja lauldakse elava muusika saatel, kus väsimatu Peeter Raam laulab ja mängib kitarril. Ja kui sellest väheks jääb, teeb etlust Elli Vallbaum. Paaril kolmel korral aastal käiakse ka Lammasmäe puhkekeskuses end kaminatule ääres soojendamaks, laulmas ja tantsimas ning kui raha jätkub, viib ekskursioonibuss videvikulised ka kaugematesse Eestimaa paikadesse.

Erinevatel aegadel on Videvikku juhtinud Karin Mets, Natalie Neigla, Taima Ivask ning viimased neliteist aastat on ühendust vedanud Helje Kulper. Videviku 50. juubelisündmust toetasid Kunda Nordic Tsement, Eesti kultuurkapitali Lääne-Viru ekspertgrupp ning Kunda linnavalitsus. (MK)

Aasta viimasel päeval saab vormi proovida

Kunda spordikeskuses on aasta viimasel päeval võimalik oma vormi kontrollida lamades surumises ning sangpommi tõstmises.

Esimesena alana on kavas lamades surumine ning teise alana sangpommi tõukamine püsti seistes sirgetele kätele.

„Tase on olnud läbi aastate hea. Põhiliselt on osalenud ikka meie oma inimesed, väljastpoolt Kundat on harva jõudu proovima tulnud. Eelmisel aastal oli 13 osalejat. Tänavu ootan, et tuleks lisaks,“ sõnas ürituse korraldaja Kaido Vahesalu. Vahesalu sõnul ei ole tegu võistlusega, kus omavahel konkureeritakse, vaid pigem võistleb igaüks iseendaga, et saaks aimu oma hetkevormist ning panna järgmiseks aastaks märk maha. Üritus on kõigile osalejatele tasuta. Võistlus algab kell 16.00. (MK)

Voldemar Kuslap, Karin Mets ja Helje Kulper juubelitorti lahti lõikamas. Foto: Reti Kokk.

Kaevetööd on edukalt lõppenud

Novembrikuus jõudsid lõpule aasta alguses Koidu tänaval alanud ulatuslikud veetrassi renoveerimistööd.

Haljastus saab viimase lihvi järgmise aasta kevadel. Veetrassi renoveerimistööd toimusid kahes etapis - esimeses etapis renoveeriti veetrass Koidu 81st kuni Koidu tänav 51-ni, kus tööd ulatusid piki Loode tänavat Mäe tänava ristmikuni, kaevetööde teine etapp algas juulis ning on täna samuti edukalt lõpetatud - liitumispunktid on väljaehitatud ning trass kaetud.

„Tööde lõpptähtaeg oli 12. detsembril. Eelmise kuu lõpus lõpetati asfalteerimistööd ja tasandati haljasaladel pinnas. Kuna ilmastikutingimused ei võimalda kõiki töid talve jooksul lõpule viia, antakse haljastusele viimane lihvi järgmise aasta kevadel. Kaeveluba heakorratööde tegemise jaoks on antud järgmise aasta 31. maini,“ sõnas Kunda linnavalitsuse heakorraspetsialist Sirje Liiskmaa. (MK)

Soojustööd jõudsid lõpule

Riigi saastekvootide (CO₂) müügirahast saadud vahenditega soojustati hooned, vahetati aknad ning rekonstrueeriti kooli soojussõlm.

Täiendava hankega pannakse koolile ning raamatukogule uus ventilatsioon. Ventilatsioonitöödega jõutakse lõpule selle kuu lõpuks. „Tööd on vastu võetud ning valmisolek kasutusloa väljastamiseks on olemas spordikompleksil, kus vaegtöödena tehakse järgmise aasta kevadel õuesilluse parandus- ning haljastustööd. Uue haljastuse saab ka Kunda Ühiskümnasium,“ rääkis Kunda linnavalitsuse ehitus- ja maanõunik Janar Vellak. (MK)

Päevakeskus jõudis teismeikka

Oktoobri keskel tähistas oma 15. tegutsemisaastat Kunda eakate päevakeskus Meelespea.

Endistes lasteaia ruumides Mäe tänaval alustati tegevust 1997. aastal. „Alustasime kunagi mõne tooli, poti ja panniga. Kaks aastat tagasi läbis maja põhjaliku remondi. Optimistlik meel on meid nende aastate jooksul koos hoidnud,“ sõnas päevakeskuse töid ja tegemisi vedav Helje Kulper. Huvitegevus on majas mitmekülgne: kord nädalas on eakatel võimalik õppida inglise keelt, teha käsitööd, vaadata videofilme, osaleda vestlusõhtutel, mängida koroonat, kuulata erinevaid loenguid ja saada nõustamisteenust. Lisaks on võimalik pesta pesu, triikida, kasutada juuksuri ja supiköögi teenuseid. Päevakeskus pakub eakatele ka koduhooldusteenust. (MK)

Koroonamäng päevakeskuses.

Jäätmekäitluses tõusevad teenustasud

Järgmise aasta 1. jaanuarist tõusevad jäätmekäitluses teenustasu hinnad.

Hinnatõus ei ületa Kunda linnavolikogu poolt kehtestatud piirhindasid. Kunda linnas pakub korraldatud jäätmeveo teenust Ragn-Sells. Teenuse osutamise lepingut on pikendatud veel üheks aastaks, tähtajaga 31. detsember 2013.

„Kõik, kellel on linna korraldusega antud vabastus liitumiseks korraldatud jäätmeveoga, palume aasta algul teha selle kohta uus avaldus. Lepingutingimused järgmisel aastal ei muutu,“ sõnas Kunda linna heakorranõunik Sirje Liiskmaa.

Linna jäätmejaamas võetakse endiselt vastu aia- ja pargijäätmeid (kokkuriisunud kulu, lehti, niidetud rohtu), mida kompostitakse kohapeal. Vastu võetakse ka kuni 10 cm läbimõelduga oksid, mis purustatakse komposti hulka. Linnavalitsus ei vea tasuta korteriühistute ega eramute rohejäätmeid, kilekotid tuleb kõigil oma jõududega toimetada jäätmejaama.

Sel aastal on jäätmejaam avatud kahel päeval nädalas kolmapäeval 17.00 – 20.00 ning laupäeval 13.00-17.00. Uuest aastast hakkab jäätmejaam olema avatud pikemalt. Erinevatest võimalustest ja muutustest informeeritakse linnaelanikke koheselt aasta algul linna kodulehe kaudu. (MK)

TEENUSTASUDE HINNAD AASTAL 2013

Konteineri suurus	Hind km-ta	Hind km-ga
0,1 jäätmekott	1,16	1,39
0,14	1,22	1,46
0,24	1,73	2,08
0,6	3,77	4,52
0,8	4,63	5,56
1,5	11,01	13,21
2,5	11,88	14,25
4,5	23,18	27,81
VP 0,6	1,16	1,39
VP 2,5	2,32	2,79
SJ m ³	10,25	12,30

MTÜ Sotsiaal- ja tervisekeskus kogub kasutatud riideid ja kodutehnikat

Ehitajate tänav 8 asuv mittetulundusühing ootab taaskasutusse lasteriideid, mänguasju, kodutehnikat ehk kõike mida enam vaja ei lähe aga mida keegi teine võiks taas kasutada.

Nii aitate säästa raha ning loodust. Asju võetakse vastu teisipäeviti 8-14ni, kolmapäeviti 14-20ni ning reedeti kella 8-14-ni. Vajadusel tullakse asjadele ka järele. Lisainfo telefonil 53607109 (MK).

Kunda linn otsib aasta tegijat

Kuni 15. jaanuarini on võimalik esitada nomine Kunda linna aasta tegija või teo auhinnale.

Aasta tegija nimetus antakse tunnustusena üksikisikule või ettevõttele, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskujumajanduse, kultuuri, hariduse, spordi, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas on aasta jooksul silma paistnud erilise tulemuslikkusega ja mõjutanud oluliselt Kunda linna arengut.

„Auhinna eesmärk on väärtustada ning avaldada avalikkusele tunnustust igal aastal isikutele või ettevõtetele, kes oma tööalase või ühiskondliku tegevusega on silma paistnud linna arendamisel, tõstnud linna mainet ja toonud paikkonnale tuntuks,“ lausus Kunda linnaape Riina Sooäär.

Ettepanekuid aasta tegija auhinna kandidaatide kohta võib teha iga linnas elav isik ning iga linnas tegutsev asutus, ettevõtte või mittetulundusühing. Aasta tegija auhinnad antakse üle vabariigi aastapäeva pidulikult tähistamisel. Kandidaate saab esitada aadressil linnavalitsus@kunda.ee või linnavalitsuses kohapeal. (MK)

Avalikustati Kunda sadama lõunaosa detailplaneering

Detsembri algusest alates on Kunda linna kodulehel õigusaktide alajaotuses planeeringute osas üleval Kunda sadama lõunaosa detailplaneeringu materjalid.

Uus detailplaneeringu ala on 17 hektarit ning see on mõeldud sadamaterminalide edasiarenduseks. Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 11. jaanuaril kell 13 Kunda linnavalitsuses. (MK)

Korvpallipoiste võitude arv kasvab visalt

Lääne - Virumaa meistriliigas osalev sSPORTKUNDA korvpallurite hooaja esimene pool pole kõige säravamalt läinud.

Meistriliigas osaleva kaheksa meeskonna hulgas hoitakse hetkel kuuendat kohta. Oktoobri keskel alanud hooajal on seni kirja saanud üks võit ning neli kaotust. Esimeses liigamängus kaotas sSPORTKUNDA Balti Betooni 45:64, hooaja teises kohtumises tunnistati Väike- Maarja Päästekooli 67:81 paremust.

Kolmas järjestikune kaotus tuli novembri alguses, kui võõrsil jäädi alla Simuna IVAXile 55:87. Seni ainus võit on tulnud Haljala üle, kes alistati kodusalis ülekaalukalt 111:45. 9. detsembril võeti vastu kaotus Vinni Tammedelt 63:77. (MK)

Mae Tammist

(27.05.1921- 11.12.2011) meenutades

Aega voolab läbi elu, peatumata sekundiksi. Aina liigub edasi ning ongi möödunud aasta sellest, kui lahkus manalateele Kundas elav õpetaja ning koorijuht Mae Tamming. Ajaratas küll halastamatult ringi käib, aga mälestused Teist, armas Mae, jäävad lauljate südameisse. Leinas vaikib männisalu, vaikib valge liiv, lahkuda oli valus, kurb viimne viiv. Ja tee, mis Teie viimse puhkepaiga juurde viib, on hulgaliselt meelespeasid täis. Olgu Teil kerge puhata seal, kus tuul tasa puude latvu liigub ja linnud unelaulu laulavad. Küllap me kohtume veel. (Endised „Salmelased“).

Rändnäitus ja teadlaste öö ootavad järge

5. novembril möödus 45 aastat muuseumi asutamisest. Juubeli puhul avati uus näitus „45 aastat muuseumi Kundas“. Järgmisel aastal loodab muuseum uute tegevustena organiseerida ühe rändnäituse ning korraldada teadlaste öö.

„Tegevust jätkab Valdese kohvik, maikuu järgmisel aastal tuleb kindlasti muuseumiöö, samuti tahaks igal aastal juurde saada paar-kolm käejälge. Kui eelarve lubab, siis tahaks püsiekspositsiooni inglise keelde tõlkida, siis on võimalik välismaalastel ise ekspositsioone uurida. Samuti tahaks siia organiseerida ühe rändnäituse,“ rääkis tsemendimuuseumi eestvedaja Kristi Onkel.

Lisaks rändnäitusele on uue tegevusena järgmisel aastal plaanis korraldada teadlaste öö, on ju astronoom ja Eesti astronoomiakoolkonna rajaja Ernst Öpik pärit siitsamast Lontovast. Novembrist on muuseumis väljas ka uus fotodega püsiekspositsioon ning huvilistel on võimalik vaadata dokumentaalkaadreid tsemendivabriku ajaloo.

„Lisaks juubelile on selle aasta kõige olulisemaks sünd-

museks kahtlemata see, et muuseum sai uue katuse. Juubeliga koos tegime ka väikese korjanduse muuseumi põrandate remondi tarbeks ning lootust on, et vähemalt osaliselt saavad põrandad ka järgmisel aastal uuendatud,“ lausus Onkel. Kunda linnapea Riina Sooääre sõnul läks katuse vahetus maksma 48 000 eurot.

„Muuseum on oluline osa Kunda linna ajaloost. Ilma ajaloota pole ei olevikku ega tulevikku. Uus katus on parim juubelikink muuseumile. Lisaks omavahenditele saime katuse vahetuseks rahalist toetust kultuuriministeriumilt, Kunda Nordic Tsemendilt ja paljudelt teistelt eraannetatelt. Järgnevad tööd, mida muuseumis kindlasti oleks vaja ette võtta, on põrandate vahetus ning akende renoveerimine,“ ütles Sooäär.

Onkeli sõnul on talvekuudel muuseumi külastamist vähem, põhiliselt käivad külastajad kevad-suvel. Tänavu aasta külastas tsemendimuuseumi ja Kunda turismiinfopunkti üle 500 inimese. Järgmise aasta esimene suurem grupp väliskülastajaid tuleb tsemendimuuseumisse veebruaris. (MK)

Muuseumi eestvedaja Kristi Onkel torti lahti lõikamas.

Linnapea Riina Sooäär kinkis muuseumile linnavaliituse poolt kella.

Meeles peeti ka tsemendimuuseumi kunagist juhatajat Tiiu Raju.

Sulev Kool sai suitsusõltuvusest priiks

Pahedest vabanemine käib tavaliselt ikka läbi valu, lihtsalt niisama ei muutu inimeses kunagi midagi, arvab vigurjutumees Sulev Kool.

KRISTO KIVIORG,
Meie Kodu

Oled nüüd noor pensionär. Kuidas päevad õhtusse veerevad?

Õpin kokakunsti. Hommikul ärkan kell kuus, teen naisele kohvi ja võileivad valmis ning saadan ta bussi peale. Siis lähen ise linna tiirutama. Mulle hirmsasti meeldib mere ääres käia, võin seal tundide viisi olla. Raamatukogus olen sage külaline, Kunda mõisa ümber käin kolmas ja Kronkskaldala ääres samuti. Uitan niisama ja loen pilvi kokku. Aeg-ajalt teen Virumaa Teatajasse mõne killu, vahel harva olen ka „Elukirja“ kirjutanud. Hoian näpud soojas. Aga üldiselt olen jah veidi laisaks läinud. Päevad lähevad nii kiiresti õhtusse, et ei saa öieti arugi. Viimased suved olen veetnud Koolimäel, oleme koos kaasaga Eesti Teatriliidu puhkemaja eest hoolt kandud ja sellel silma peal hoidnud.

Said hiljuti oma suitsetamise pahest vabaks. Kuidas see sul õnnestus?

Olin suitsumees 45 aastat. Sõltuvused on ühed halvad asjad. Ega me neist niisama ei loobu, inimene muudab asju oma elus ikka läbi häda. Niisama võib ju mõtteid mõlgutada ja heietada aga reaalsed sammud tulevad ikka häda sunnil, nii ka minul suitsetamise puhul. Suitsu tegemine on rikaste lõbu, kui ikka pakk päevas ära kulub, siis aastast teeb see üle 600 euro, kaudsed tervisekulud sinna juurde. Liigun palju jala ning suviti kihutan rattaga ringi. Möödunud suvi saigi vist liialt palju sõidetud, põlv hakkas tundma andma, siis pidasin jälle pausi. Tippsporiti pole mõtet tegema hakata aga tervislikumalt võiks elada küll.

Millal viimati kitarri kätte võtsid?

Oh, kes seda enam mäletab. Viimati avalikult vist paar aas-

tat tagasi. Oma lõbuks olen ikka vahel kodus tinistanud. Kitarr on häälest ära, pean minema uued keeled ostma. Olen pillimängu aegade peale tagasi mõelnud ja paneb imestama see, et nõukaajal olid inimesed vaesed aga pidu peeti korralikult, lauad olid lookas. Nüüd on rahval raha justkui rohkem käes aga peo pidamist viisil nagu vanasti sai tehtud, enam ei ole. Aga noh, eks siis oli rohi ju ka rohelisem ja taevassinisem.

Järgmisel sügisel on kohalikud valimised. Kandideerida ei ole tahtmist?

Olen kaks korda ebaõnnestunud kandideerinud. Sellest mulle piisab, ei hakka enam maailma päästma ja oma nina poliitikasse toppima. Aga eks valimistsirkust on huvitav jälgida ja eks nalja saa ka.

Kui sulle antakse üheks päevaks riigikogu juhataja haamer kätte, siis mida sa riigikogu liikmetele ütleksid?

Koputaks südametunnistusele - kui nad midagi lobisevad siis rääkigu nõnda nagu asjad tegelikult on. Nad räägivad küll palju kuid konkreetsust on neis vähe, nagu öeldakse, pikk jutt, vilets jutt. Kui midagi otsustatakse siis olgu kõik kohal ja vajutagu vähemalt nappu, tundub et paljud asjad on juba tagatibades otsustatud kui küsimus riigikogu ette jõuab. 101 parlamendi saadikut on liiga palju, 51-st peaks täiesti piisama. Bürokratia teadagi kasvatab enast ise, see on nagu majavam, Eestis tuleb seda aina juurde.

Loeksid neile ehk mõne salmi ka?

Iga päev saab miskit pulli,

Keegi leiab kuskilt ulli.

Ullikesel jutt on suus,

Mõned asjad jälle puus.

Mis sulle rõõmu valmistab?

Tuleb kolm korda üle öla sülitada, kuid mu tervis on siiani päris hea. Rõõm on see, et lastel läheb hästi. Mulle meeldib, et on

Sulev Kool, aga vahel ka Kasemäe Volli.

palju vaba aega, et saan iseenda peremees olla. Ei pea sotsiaalses elus aktiivne olema ega sahmima ning kusagil posti otsas istuma. Tasakaalu tuleb otsida. On kurb vaadata kuidas 50-ndates või nooremad mehed insuldiga jalapealt kukuvad. Tervisele tuleb rohkem mõelda. Mis kasu on sellest, kui rabeleda terve elu ja siis ühel hetkel lihtsalt kokku kukkuda? Elus ei pea ilmingimata kogu aeg sahmima, et keegi olla. Staatus pole nii oluline kui me arvame. Mulle meeldib lihtne elu mida hetkel elan.

Mis sinus ärritust tekitab?

Kõikjale vohav ja inimesi nakatav edukultus, konkurents õhutamine. See on nagu sprint,

igal ühel on oma rada ja võidujooks käib. Sprinterid on usinad küll aga ainult eneste suhtes, teiste suhtes võivad nad olla väga lohakad, südametud ja kalgid. Inimesed peaksid õppima rohkem koostööd tegema ja üksteisega arvestama. Selles osas on meil muidugi pikk tee minna.

Järgmiseks suveks on plaanid juba tehtud?

Talv tuleb kõigepealt üle elada. Plaanide tegemisega on selline asi, et kui pikalt plaanid siis lähevad asjad tavaliselt teadagi kuhu. Rohkem mere ääres tahaks kindlasti olla. Meri on asi mis mind kinni hoiab. Kui võimaluse saaks, lähaksin Uhtju saarele. See unistus mul on.

Kuidas arvutatakse toimetulekutoetust?

Toimetulekutoetuse arvestamise valem on iseenesest lihtne: eluasemekulude ja toimetulekupiiri summast lahutatakse leibkonna tulud.

2012. aastal on toimetulekupiiri määr 76,70 eurot kuus üksi elavale inimesele. Kui peres on rohkem liikmeid, siis igale järgnevale liikmele on määr 61,36 eurot. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonna liikmed on alaealised, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot.

Eluruumi normpinnaks loetakse 18 ruutmeetrit ja ülejäänud pereliikmetele kokku 15 ruutmeetrit. Eluruumis üksinda elavatele pensionäridele arvestatakse normpinnaks kuni 51 ruutmeetrit. Toimetulekutoetuse arvestamisel võetakse elamuseaduse alusel kehtestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi ning kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud piirmäärade ulatuses arvesse järgmised jooksval kuul tasumisele kuuluvad eluruumi alalised kulud:

- 1) tegelik korteriüür või hooldustasu;
- 2) kütteks ja soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;
- 3) tarbitud vee ja kanalisatsiooniteenuste maksumus;
- 4) tarbitud elektrienergia maksumus;
- 5) tarbitud majapidamisgaasi maksumus;
- 6) maamaksukulud, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind;
- 7) hoonekindlustuse kulud, mis on arvestatud kasutatavale eluruumile;
- 8) tegelik olmejäätmete veotasu.

Eluruumi kulude võlgnevust varasemate kuude eest ei loeta jooksva kuu kulude hulka.

Toimetulekutoetuse arvestamisel ei arvata eluasemekulude hulka ka remonditasu, pangalaenu, trepikoja koristust, vee lisatasu ning muid ühistu lisateenused.

Et toimetuleku määramine oleks veelgi selgem, toon järgnevalt välja mõned toimetulekutoetuse arvestamise näited:

Kahe liikmeline perekond: 4- aastane laps ja 41- aastane ema, kes on Eesti Töötukassa arvel ning hetkel ei saa töötutoetust ega töötuskindlustushüvitist.

Sissetulek: lapsetoetus 38,36 eurot

Eluruumi üldpind: 38,2 m², tubade arv: 2

Eluruumi normpind kahele inimesele:

38,2 m²

Eluasemekulud: hooldus- ja kommunaalteenuste tasud koos elektriga kokku **90,08** eurot:

Kulu Liik	Üldkulu	Normkulu
Korteriüür või hooldustasu	13,37	13,37
Vesi ja kanalisatsioon	4,09	4,09
Olmejäätmete vedu	3,22	3,22
Elekter	10,88	10,88
Soojusenergia või kütus kaugkütte korral	49,76	49,76
Kulud kokku:	81,32	81,32

TOIMETULEKUTOETUSE SUURUS:

Eluasemekulude (normkulu) 81,32 eurole liidame toimetulekupiiri (76,70 €+ 61,36

€) 138,06 eurot, saadud summast lahutame tulud 38,36 eurot, mis võrdub 181,02 euroga. Sellele lisandub täiendav sotsiaaltoetus 15 eurot. Kokku tuleb toetussummaks 196,02 eurot.

Näide 1-liikmelise perekonna puhul:

Pereliikmed: 52- aastane töövõimetuspensionär

Sissetulek: töövõimetuspension 134,10 eurot

Eluruumi üldpind: 36,3 m², tubade arv: 2

Eluruumi normpind ühele inimesele: 33 m²

Eluasemekulud: hooldus- ja kommunaalteenuste tasud kokku 129,84 eurot ning elekter 12,38 eurot:

Kulu Liik	Üldkulu	Normkulu
Korteriüür või hooldustasu	37,68	37,68
Vesi ja kanalisatsioon	51,12	19,17
Olmejäätmete vedu	1,30	1,30
Elekter	12,90	12,90
Soojusenergia või kütus kaugkütte korral	38,86	38,86
Kulud kokku:	141,86	109,91

TOIMETULEKUTOETUSE SUURUS:

Eluasemekulud (normkulu) 109,91 liidetuna toimetulekupiiri 76,70-ga ning lahutades tulud 134,10 euro ulatuses annab sotsiaaltoetuseks kokku 52,51 eurot.

Anna Rohla, sotsiaaltöötaja

Muusika saatel rahulikult jõuluaega

Luuleridadega juhatab muusikakooli direktor Kristi Moldau sisse traditsiooniks saanud õpilaste suure jõulukontserdi. Rahvast on Kunda Ühisgümnaasiumi saali kogunenud rohkesti - esinejad, lapsevanemad, sõbrad, tuttavad.

Kooriklassi tütarlapsed alustavad lauluga "Jõulude tulekus keegi ei kahtle". Edasi esinevad väiksemad, muusikuteed alustavad õpilased. Kontsert pakub seekord laia muusikalist amplituudi keskajest muusikast tänapäevani. Helisevad plokkföödid, saksofon, ksülofon, akordionid, kitarrid, viiulid – kõik imekaunit. Tõeliselt nauditavad etteasted, mis liigutavad sees midagi ja see tekitab sooja tunde. Klaverilastel on ette valmistatud teosed ühel, kahel, kolmel ja neljal käel. Vahva bluuksi popurrüü väike lavastusega tekitab publikus elevust.

Vaikne jõulumeeleolu otsib minus väljajaelamise nooti...

Ja ongi käes, tõeliselt huvitavad, erinevad ansamblid. Jalg hakkab tatsuma ja loo lõppedes kaigub huulilt rõõmuhüüe! Kunda Muusikakooli pedagoogide ja õpilaste ansamblid on alati üllatavad, parimad. Aitäh kõikidele muusikakooli õpetajatele! (*Marge Niller*)

Terviseklubi alustab jaanuaris

Tervis seisab kolmel vaalal: toidul, liikumisel ja mõttelaadil. Jaanuaris Kundas alustava Terviseklubi peamiseks eesmärgiks ongi minna neis teemades sügavuti.

Ütle, mida sa sööd ja ma ütlen kes sa oled! Sellest räägitakse täna üha enam. Aeg on liikunud meeletu kiirusega - tegelikult liigume meie meeletu kiirusega. Aeg seisab paigal ja „imetleb” meie kentsakaid tegemisi. See ütlus, et „kes on su sõber” on juba jõudnud muutuda sinu isikukeskseks. Seega paljudes elumuutustes on hoopis sinu käsi mängus. Pole saladus seegi, et kui sinu tervis on korras, on korras ka sind ümbritsev maailm. See, mida sa välja kiirgad, saad kümne ja enamkordselt tagasi.

Inimene on keeruline ja mitmepalgeline looduse ime, kes on võimeline kohanema, muutuma, arendama, looma jne. Tihti me isegi ei hooa, milleks võimalised oleme. Üks pale on aga igas inimeses kindlalt paigas – see on tema tervis. Tervis, mis on alati sinu kätes, muidugi kui sa seda tahad, endast hoolid. Kuidas hoida tervist, mida peaks teadma ja kuidas käituda või käitumata jätta ühes või teises situatsioonis? Mida teadsid meie esivanemad, metsamoored ja loodusetargad? Mida kujutab endast täna elukestev areng, Uue Tervise Maailm, homöopaatia, vabastav hingamine, joogafilosoofia? Millised on Idamaade tervistarkused, tänapäeva meditsiiniimed jne. Neid teemasid võib lõpmatuseni üles lugeda. Kõigi nende teemade taga on olemas inimesed, kes on valmis tulema meile, et kõigest mõnusaalt pajatada, vestelda ning vastata osalejate küsimustele. Tervis seisab kolmel suurel vaalal – toit, liikumine, mõttelaad. Kõik kolm vaala saavad olema jaanuaris alustava terviseklubi peateemadeks. Esiolgu hakkame kohtuma kord kuus laupäeviti kell 12 Eakate Päevakeskuse suures saalis. Koosviibimise ajaks on umbes kolm tundi. Esimeseks külaliseks oleks Peeter Lepisk, kellega koos vaatame filmi „Ettevaatust- toit!”. Esimese koosviibimise toimumise kuupäev on tänaseks veel lahtine, selle kohta tuleb täiendav teade. Terviseklubis osalemine on tasuta, sõltudes lektori töötasust. Töötutele ja õpilastele on osalemine tasuta.

Teil kõigil on kindlasti talle mõni retsept, ravim, käitumislaid jne., mida olete saanud vanematelt või vanavanematelt ning mida oleks hea jagada nendel koosviibimistel teistega. Ärge hoidke retsepte või teadmisi vakka all, vaid võtke alati oma tarkused kaasa igale kohtumisele. Annad välja ühe tarkuse, saad tagasi mitmekordselt! Meie seas on alati ka Kunda proviisor Salme Karu, kellel on varrukast võtta palju looduslikke ravimisviise ja kes on rõõmuga nõus jagama oma teadmisi teiega. Tasub vaid küsida!

Kas meid koguneb terviseklubisse piisavalt või puudub üldse huvi, selgub vaid siis, kui te registreerite end e-mailie natalie.neigla@gmail.com hiljemalt 7.jaanuariks 2013. Sellest tulenevalt saate ka infot toimumisaja ja osalustasu kohta. (Natalie Neigla)

Mõtisklused linna heakorrast

Kitsuke linnaelarve ei ole lubanud 2012. aastal midagi suurejoonelist rajada. Lisaks lepingulistele hooldustöödele on üht-teist aga siiski teha õnnestunud.

Kevadel alustati varakult tänavapuude pügamisega. Kuna kogu tänavaäärset kõrghaljastust igal aastal ei pügata, tehti sel aastal hooldusloikus Koidu ja Jaama tänava puudele.

Nagu ikka, algasid kevadel augulappimistööd. Tööd teostasid AS Eesti Teed masinad. Augulappijad töötavad küll hästi, aga iga lapi kõrvale tekib kohe ka uus auk. Kalevi tänaval ja Rakvere maanteel ongi vaid rida lappe. Ammu teada tõde, et nii mõnigi tänav vajab juba pikemat aega katte uuendamist.

Eelmise aasta lõpuks valmis linna läbi-va trassi I etapp, renoveeriti Selja tee ja Rakvere maantee. See aasta on näidanud, et uus kergliiklustee leiab väga tihedat kasutamist nii noorte kui vanade poolt. Millal renoveeritakse Jaama tänav, pole tänaseks veel teada. Suuremate õnnetuste ennetamiseks korrasitati tänaval sissevajanud vihmaveekaevude ümb-ruused.

Teelude parandamiseks Kronkskalda uu-selamurajoonis sai uuendatud Astangu tänava katet, madalamatesse kohtadesse lisati asfaldi freesipuru.

Linna üldilmet parandas Kalmistu tee pindamine. Korralikult valmistati ette alus-pinnas. Üleliigse niiskuse eemaldamiseks tee muldkehast kaevati piki teed kraavid ja juhti vesi eemale. Olemasolev teepind kaeti killu-stikuga ja pinnati kaks korda üle. Meenutaks samas, et tee ei ole mõeldud raskeveokitele. Ohutu liikluse tagamiseks oleks edaspidi vaja rajada uus kergliiklustee, mida mööda jalakäi-jad ja ratturid pääseksid ohutult Pargi tänavalt Selja tee äärde.

Selle aasta suursündmus oli muidugi järje-kordne Sõbralaat Kunda rannas. Pidustuste

ajaks sai uuendused rannapiirkond. Valmis-tati juurde puidust istepinke. Vana, ohtlikuks muutunud külakiige asemele chitati uus, mis näeb oma värvilises kuues välja uhkemgi kui eelmine. Laada ajaks sai valmis ka uuenedud rannavärv, nn Sõbralaada värv.

Linna heakorraga võib üldiselt jääda rahu-le. Haljasalade ja kõnniteede hooldustööd on viimastel aastatel jagatud kolme firma vahel. Keskuse ümbrust ja allasutuste õuealad hooldab Kunda linna majanduskeskus, ülejää-nud haljasaladid ja parke Kinnisvarateenindus OÜ. Kõik on saanud oma töödega seni hästi hakkama. Tahaks kiita Kinnisvarateenindus OÜ-d, kes leidis võimalusi tulla appi lisatöö-de tegemisel. Linna lillepeenraid ja noorhal-jastust hooldab ning hekke pügab suurte kogemustega OÜ Viru Haljastus. Hooldustööd ja lumekoristust linna tänavate teeb OÜ Silvel Teenus. Erandiks on linna läbival trassil tali-tööd, kus talveperioodiks on sõlmitud eraldi leping Eesti Teedega.

Mõeldes kaevetöödele linnas, siis Rakvere-ga me seekord küll võistelda ei suutnud, kus olid kõik tänavad läbi kaevatud, trassitööd tehti aga meilgi - piki Koidu tänavat renovee-riti veetrass, uuendati ka soojatrassi lasteaia ja apteegi juures. Tänavate haljastus taastatakse lõplikult järgmise aasta maikuu jooksul.

Sirje Liiskmaa, heakorranõunik

**Täname kõiki
koostööpartnereid
ning soovime rahulikke
jõulupühasid ja
tervislikku ning
sportlikku uut aastat.**

*Kunda linnavalitsus
Kunda Spordikeskus*

*Olgu vaikne jõulurahu
Sinu toas ja õue peal.
Tulgu aasta, kuhu mahub
tervist, õnne, kõike head!*

Kunda Linnavalitsuse kollektiiv

Kooliteatريفestival tõi lapsed Eesti eri paigust kokku

Juba kuendat korda täitus Kunda oktoobrikuise koolivaheaja hakul suure hulga teatриharrastusega tegelevate algklassilastega Eestimaa eri paigust - 19. ja 20. oktoobril toimus meie kodulinna kooliteatrite festival „Väike Lava 2012“.

Teatritükke etendati Kunda Ühisgümnaasiumis. Tänavune festival oli tähelepanuväärne seetõttu, et osalemas oli rekordarv lapsi. Kaugeimad külalised olid hiidlased Käinast, mulgid Abjast Viljandimaalt ja Pikakannu kooli lapsed Võrumaalt. Kõigil kuuel festivalil on lisaks Kunda truppidele üles astunud Tartu Kesklinna Kooli näitetrupp, mitmed trupid on osalenud 3-4 festivalil. Esmakordseteks osalejateks olid Aegviidu ja Rakke lapsed. Lisaks teatritegemistele ja etendustele toimus festivali raames ka muud põnevat - noored näitlejad disainisid paberkostüüme ja esitlesid neid moešõul. Parima kostüümi auhind tuli üllatuslikult Kunda näitetrupi „Karoliine“ vanemale astmele. Kostüümide valmistamisel oli suureks abiks gümnasist Jane Pall. Festivalil osalejad said osa sõprusõh-

tust ja laupäevahommikusest lõbusast rongkäigust läbi linna. Juhendajad kuulasid žürii häid nõuandeid ja vestlesid huviga juturingis.

Nagu igal aastal, leidsid omaniku ka kolm maskott-auhinda Suurt Karu, mille oma-

nikuks kuulutati Käina, Pikakannu ja Jõgeva lapsed. Väikese Karu preemiad läksid jagamisele Tartu Kesklinna Kooli, Konguta ja Vohnja laste vahel. Anti välja ka hulgaliselt eripreemiaid. Tore on tõdeda, et kõik viis Kunda poissi, kes kahes trupis lavale astusid - Robyn Maask, Allan Loo, Tauri Tirmaste, Tairo Tirmaste ja Rain Vavilov - said näitleja-preemiaga tunnustatud.

Paljudele väikestele teatrisõpradele nii lähemalt kui kaugemalt on festival kogu aasta jooksul olnud üheks oodatumaks sündmuseks. Lisaks kohalikele jõududele Kunda Linna Klubi ja Kunda Ühisgümnaasiumi õpetajate ning õpilaste hulgast, aitasid festivali korraldamisele tublisti kaasa ka paljud abilised, kellele kuuluvad suured ja siirad tänud!

Festivali toetajad: Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapital, Harrastusteatrite Liit ja Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp ning Kunda linn.

Maarika Koks,

Festivali „Väike Lava 2012“ projektijuht, Maiu Küngas, Kunda linna klubi juhataja

Lumepuhurid -10%

Torpan Tehnika
Laada 20, Rakvere
32 55 332
www.aiatehnika.eu

Fotod: Kristo Kiviorg, Reti Kokk

Aeg hakata ise elektrit tootma

Prægusel ajal kui on selge, et elektri hind, mis moodustab elektriarvest ümmarguselt kolmandiku, tõuseb üle 50 protsendi, otsivad kõik elektritarbijad võimalusi, kuidas hoida elektriarvet kontrolli all. Üks viis selleks on hakata ise elektrit tootma.

REIN PINN,

Eesti Päikeseenergia Assotsiatsioon

Kui siiani maksis väiketarbijale ühetariifse mõõtja korral üks kWh 3,78 senti siis alates jaanuarist on soodsaim pakkumine 5,72 senti kWh, mis teeb hinnatõusuks ligi 51 protsenti.

Üheks võimaluseks on kokkuhoid, säästlikumad seadmed, parem soojustus jne. Kuid kui see on juba tehtud, siis tasub hakata mõtteid mõlgutama selles suunas, et ise elektrit tootma hakata, Lääne- Euroopas on see väga levinud.

Elektrienergia väiketootmiseks on kaks võimalust - paigaldada elektrit tootvad päikesepaneelid (PV paneelid) või rajada elektrituulik. Lisaks on võimalus ka neid omavahel kombineerida. Jutud, et meil on päikesevalgust päikeseenergia tootmiseks liiga vähe, ei pea paika. Näiteks seitseme ruutmeetri suurune (võimsus 1kW) lõunakaarde suunatud päikesepaneel annab Eestis aastas ligi 880 kWh elektrienergiat. Ida-Lääne suunale paigutatud paneelid annavad sellest neljandiku võrra vähem elektrienergiat. See on sama suurusjärgu mida toodavad paneelid Põhja-Saksamaal. Siinkohal tasub teada, et Saksamaal on Euroopa suurim PV elektritootja.

PV paneelide paigaldamine ja ühendamine ei ole väga tömahukas ja kuna puuduvad liukuvad detailid on nende hool-

dus lihtne, talvel tuleb vaid lund paneelidelt rookida. Vaja on vaid päikesele avatud katuse või fassaadipinda, kuhu paneelid kinnitada. Liikuvate osade puudumine tähendab ka seda, et puudub müra ja PV paneel võib vabalt paigaldada ka tiheasustusalas. Süsteem koosneb PV paneelidest, nende kinnitusest ja võrguinvertorist, mis teeb paneelide poolt toodetud alalisvoolu elektrivõrgule sobivate parameetritega vahelduvvooluks. Süsteemi komponentide ja paigalduse hinnad jäävad suurusjärku 2-3 eurot ühe vatti kohta. Internetipoodidest kokku ostetud komponentidest võib saada ka oluliselt odavamalt. Sellega soovitaks tegeleda vaid inimesel, kes teemat valdab või vähemalt tuleks enne ostmist asjatundjalt nõu küsida, sest esmapingul sobivad komponendid ei pruugi tegelikus elus sugugi omavahel ja kohaliku elektrivõrguga kokku sobida.

Tuulikutega on asi keerulisem. Selge on see, et tuulikud, peale mõnede üksikute erandite, ei sobi tiheda asustusega alale. Tuuliku tootlikus sõltub oluliselt valitsevate tuulte tugevusest ja tuuliku paigutusest. Kui me võtame näiteks 1kW tuuliku, see tähendab tuuliku, mille võimsus tuulekiirusel 10 m/s on 1 kW, siis selline tuulik toodab Vilsandil, kus aasta keskmine tuulekiirus on 6,6 m/s 5100 kWh aastas ning Viljandis, kus aasta keskmis-

ne tuulekiirus on 2,7 m/s, toodab sama tuulik 350 kWh aastas. Vahe on pea 15- kordne. Tuuliku püstitamiseks on kindlasti vaja ehitusluba. Samas annab tuulik meile energiat ka siis, kui seda on kõige rohkem vaja - pikadel ja pimedatel sügis-talvistel päevadel. 10 kW tuuliku püstitamise kulud jäävad vahemikku 30-40 tuhat eurot. 2,9 kW võimsusega (aasta tootlikkus 2550 kWh) võrguühendusega päikeseenergiasüsteemi komponendid on võimalik endale soetada ligi 6000 euro eest, sellele lisanduvad paigalduskulud.

Üldjuhul ei kattu väiketootmise puhul energia tootmise ja tarbimise graafikud, seda eriti päikeseenergia kasutamise puhul. Suurim tarbimine on külmadel pimedatel talveõhtudel, suurim tootmine aga suvisel keskpäeval. Siin tulebki meile appi võrguühendus ja liitumine võrguga elektritootjana. See tähendab, et kui me ise elektrit ei tarvita, müüme

me ülejäägi maha. Selleks, et liituda elektrivõrguga tootjana, tuleb võtta ühendust kohaliku võrguettevõttega (Elektrilevi, Imantra) ja küsida tehnilisi tingimusi. Lihtsustatud korras saavad liituda tootjad kuni 11 kW. Võrguettevõtte saadab seepeale tehnilised tingimused ja eelkalkulatsiooni, kui palju liitumine maksma läheb. Tavaliselt jääb see 400-1500 euro vahele.

Võib tekkida kiusatus ühendada seadmed võrku ilma võrguettevõttega kooskõlastamata, väites, et kogu elekter tarbitakse ära kohapeal. Selline tegevus on aga keelatud - kõik võrku ühendatud tootmiseseadmed tuleb kooskõlastada võrguettevõttega, kuna nad mõjutavad võrgu tegevust, olenemata sellest, kas elektrit reaalselt võrku müüakse või mitte.

Täpsemat infot saab:

Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon: www.tuuleenergia.ee

Eesti Päikeseenergia Assotsiatsioon: www.epea.ee.

NOPPEID DETSEMBRI UUTEST RAAMATUTEST LINNA RAAMATUKOGUS

<i>Raal, Ain</i>	Seitse tervendavat puud
<i>Jess MCCloskey</i>	Hõrgud kingitused. Isetehtud kinkekarpidest retseptideni
<i>Sinelnikov, Valeri</i>	Ole oma elu peremees: Kuidas kasutada enda sisemist psühhoenergiat
<i>Väljataga, Mai-Agate</i>	Teejuht tööks iseendaga
<i>Saks, Kertu</i>	Teistmoodi füüsikaraamat

<i>Osho</i>	Vabadus. Julgus olla sina ise
<i>Chaline, Eric</i>	Viiskümmend looma, kes muutsid ajalugu XXX olümpiamängud: London 2012
<i>Hiimäe, Mall</i>	Virumaa vanad lastemängud
<i>Kunnas, Mauri</i>	Jõuluvana
<i>Randmaa, Uku</i>	Minu maailmameri: esimene eestlane, kes purjetas üksi ümber maakera

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatus:

Kundas

Grossi poe parklas
kell 15.30–18.00

IV kvartalis 2012

21. ja 28. detsembril

I kvartalis 2013

18. ja 25. jaanuaril

1. ja 22. veebruaril

1. ja 22. märtsil

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hoiuseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

